

POSUDEK

vedoucího diplomové práce

Jméno a příjmení studenta/studentky: Miroslava BRÚHOVÁ

Název práce: Meze práva na svobodu projevu v judikatuře Evropského soudu pro lidská práva

Titul, jméno a příjmení vedoucího práce: Mgr. Jaroslav Větrovský, Ph.D.

Pracoviště vedoucího práce: ZČU, Právnická fakulta, Katedra mezinárodního práva

Tématem posuzované práce je v širším smyslu svoboda projevu, v užším stanovení hranic svobody projevu s ohledem na judikaturu Evropského soudu pro lidská práva (ESLP). Diplomantka se zadané téma rozhodla ještě více specifikovat. Zaměřila se na otázku, jakým způsobem je možné limitovat svobodu projevu v případě, že k jejímu uplatnění dochází prostřednictvím internetu. To považuji za důležitý krok, který značně prospěl celkové kvalitě práce, zejména její přehlednosti, konzistenci a zajímavosti. Rovněž oceňuji, že studentka při přípravě i psaní práce se mnou aktivně spolupracovala, takže má funkce vedoucího mohla být naplněna.

Celkově považuji práci za vydařenou. Na jejím začátku diplomantka poměrně jasně formuluje základní výzkumnou otázku, a tím i směr svého zkoumání. Jde jí o to zjistit, zda při aplikaci článku 10 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (Úmluva) přihlíží ESLP k specifičnosti formy projevu, který je vykonáván prostřednictvím internetu (široký okruh poskytovatelů i příjemců informací, anonymita, rychlost, častá absence prostředkujícího editora atd.). Za tímto účelem podrobuje zkoumání značné množství rozsudků ESLP, a to – za účelem komparace – jak těch, které se týkají tradičních médií (TV, tisk), tak především těch, které se týkají internetových médií (blogy, komentáře, You Tube).

Tuto práci s judikaturou, která je velmi rozsáhlá a tvoří podstatnou část DP, považuji za nejhodnotnější aspekt celé DP. Má však i určité slabiny. Asi největší je ta, že diplomantka často o jednotlivých případech a rozsudcích ESLP pouze referuje, aniž usiluje o jejich detailnější rozbor (analýzu) či hodnocení. Různorodost skutkových okolností, množství právních názorů, provázanost lidských práv s dalšími hodnotovými systémy přitom k takovému hodnoticímu postupu přímo vybízejí. S prvním vlastním hodnotícím vstupem diplomantka přichází až na s. 35, kde porovnává judikaturu ESLP a SDEU v oblasti povinnosti provozovatelů internetových služeb odstranit na žádost dotčeného subjektu zastaralé či nepravdivé informace. Argumentačně se přitom jedná o velmi zdařilou komparaci a lze jen litovat, že se takový postup neobjevuje v práci častěji.

Mezi slabší části DP patří také ty, kde diplomantka opouští pole rozsudků ESLP a zaměřuje se na rozbor obecnějších právních pojmů. V první kapitole se jedná o pokus vysvětlit pojem „horizontální působení“ lidských práv. Diplomantka zde směšuje několik souvisejících, avšak odlišných pojmů, jako jsou horizontální účinek, prozařování a implementace lidských práv do vnitrostátního práva. První dva uvedené pojmy mylně považuje za synonymní (s. 15). Na podporu svého tvrzení odkazuje na článek prof. Tichého. Ten ale žádnou oporu v tomto ohledu neskýtá, neboť se v něm správně uvádí, že výraz „prozařování“ označuje situace, kdy „výklad některých ustanovení soukromého práva [se uskutečňuje] v duchu základních lidských práv“ (s. 14 tohoto článku). To je ale něco jiného než horizontální účinek. Odkaz je navíc

diploamtkou nesprávně koncipován, neboť odkazuje na článek jako celek, nikoliv na místo, odkud uvedenou informaci údajně přejímá. Celá kapitola 1.5 DP se mi nadto jeví jako nadbytečná, neboť v rámci dalšího přehledu a zkoumání se diplomantka k rozlišování mezi vertikálním a horizontálním účinkem lidských práv více nevrací. Obdobně rozpačitě působí i snaha o teoretické vymezení pojmu „jurisdikce“ ve smyslu článku 1 Úmluvy.

Uvedené dva nedostatky pak podle mého názoru souvisí s nedostatkem třetím. Tím je práce se sekundární literaturou. Seznam literatury uvedený v závěru DP je sice bohatý, o systematickou práci s těmito prameny se však nejedná. Diplomantka používá sekundární zdroje pouze jako autoritu pro potvrzení některých údajů, které uvádí (jako tomu bylo výše s článkem prof. Tichého). Nijak se ale nesnaží systematicky představit názory doktríny ohledně omezení svobody projevu na internetu, nekonfrontuje je s rozsudky ESLP, nesnaží se zprostředkovat čtenáři polemiku mezi doktrínou a ESLP, zaujmout k této polemice stanovisko atp.

Co se týče formy DP a míry splnění formálních požadavků kladených na DP, zde nemám větších výhrad. Práce dle mého názoru splňuje veškeré požadavky stanovené příslušnou vyhláškou děkana. A byť lze mít drobné výhrady jak k úpravě práce (podivně odsazené poznámky pod čarou), tak k použitému jazyku (občasné gramatické chyby, používání příliš dlouhých vět, nesprávný syntax při parafrázování cizojazyčných textů), nejde o výhrady natolik závažné, aby měly vliv na celkové hodnocení DP. To platí i o závěrečném seznamu použitých textů, kde se nesprávně prolínají seznamy primárních a sekundárních pramenů.

S ohledem na výše uvedené důvody doporučuji práci k obhajobě a navrhuji její klasifikaci v rozmezí známek „výborně“ a „velmi dobře“.

V Plzni dne 21.4.2021

Mgr. Jaroslav Větrovský, Ph.D.